

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN
ONDERZOEK BIJ
RIJN IJSSEL
AFDELING ZORG EN WELZIJN
Opleiding Pedagogisch medewerker 3
kinderopvang

Plaats:	Arnhem
BRIN:	25LF
Onderzoeksnummer:	124340
Onderzoek uitgevoerd op:	20 september 2011
Conceptrapport verzonden op:	11 november 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op:	15 december 2011

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 20 september 2011 een onderzoek uitgevoerd bij Rijn IJssel, Afdeling Zorg en Welzijn bij de opleiding Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang naar de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende. Uit analyses die de inspectie heeft uitgevoerd kwam naar voren dat de opbrengsten onvoldoende zijn en dat er mogelijk tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijsproces.

In dit kader is de volgende opleiding onderzocht:

- crebocode 92620, Pedagogisch Werk (Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang), niveau 3.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de instelling en de opleiding die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Onderzoek op locatie, waarbij
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - de onderwijspraktijk is geobserveerd;
 - gesprekken met de directie, teamleider, docenten en studenten zijn gehouden.

Voor de beoordeling van de opbrengsten is gebruikgemaakt van cijfers uit BRON, schooljaar 2009-2010 met de erbij behorende onderstaande normen.

Niveau 3: jaarresultaat 65,3 procent en diplomaresultaat 67,3 procent.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader bve 2009 en de Aanvulling voor 2010 op het Toezichtkader bve 2009. Deze zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek op het gebied van de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin tekortkomingen worden toegelicht en waar mogelijk de ontwikkeling van de opleiding in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Bevindingen Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

2.1.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate het betreffende criterium gerealiseerd is. De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Scores van de opleiding:

- crebocode 92620, Pedagogisch Werk (Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang), niveau 3

1.1 Naleving Wettelijke vereisten	1	2	3	4	
1.1.1 Naleving Wettelijke vereisten			•		
2.1 Opbrengsten van opleidingen	1	2	3	4	5
2.1.1/2.1.2 jaarresultaat en diplomaresultaat			•		
3.1 Programma	1	2	3	4	
3.1.1 Samenhang			•		
3.1.2 Maatwerk			•		
3.1.3 Programmatijd			•		
3.1.4 Voorzieningen		•			
3.2 Leerproces	1	2	3	4	
3.2.1 Leertijd			•		
3.2.2 Didactisch handelen			•		
3.2.3 Begeleiding in de instelling			•		
3.2.4 Beroepspraktijkvorming			•		
3.3 Trajectbegeleiding	1	2	3	4	
3.3.1 Intake			•		
3.3.2 Studieloopbaanbegeleiding			•		
3.3.3 Zorg deelnemers specifieke behoeften			•		
3.3.4 Samenwerking			•		
3.4 Omgang en veiligheid	1	2	3	4	
3.4.1 Bejegening/omgang			•		
3.4.2 Veiligheid			•		
4.1 Kwaliteitszorg	1	2	3	4	
4.1.1 Systematische Kwaliteitszorg			•		
4.1.2 Beoordeling		•			

2.1.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie heeft de opleiding Pedagogisch Werk (Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang), niveau 3 onderzocht en het onderwijsproces als voldoende beoordeeld. De opbrengsten zijn echter onvoldoende. De inspectie beoordeelt hiermee de onderwijskwaliteit van de opleiding als zwak.

Vanaf 2007 wordt de opleiding in de competentiegerichte variant aangeboden en sinds een paar jaar werkt de opleiding met zelfverantwoordelijke teams. Deze wijzigingen resulteerden aanvankelijk in veel onduidelijkheid voor de studenten en heeft daarmee een negatief effect gehad op de opbrengsten. Doordat overgestapt is op nieuw materiaal en doordat er enige tijd gewerkt wordt via de nieuwe werkwijze, heeft dit geleid tot meer betrokkenheid van de medewerkers en is er nu meer stabiliteit. Hoewel het onderwijsproces voldoende is, zijn de voorzieningen onvoldoende.

Hieronder licht de inspectie de belangrijkste bevindingen toe.

Wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht voldoet de opleiding aan de wettelijke vereisten op het gebied van zorg- en informatieplicht, onderwijsovereenkomst, praktijkovereenkomst, rechtsbescherming, erkenning leerbedrijven, gebruik crebonamen en onderwijstijd.

Daarnaast is specifiek onderzoek gedaan naar meldingen verzuim en voortijdig schoolverlaten, onderwijstijd en beroepspraktijkvorming. Over deze drie onderwerpen wordt separaat per brief gerapporteerd.

Opbrengsten

De opbrengsten van 2009-2010 zijn onvoldoende. Uitgaande van een koppeling van verwante 'oude' en 'nieuwe' opleidingen bedraagt het jaarresultaat 64,5 procent en het diplomaresultaat 60,4 procent.

Programma

De samenhang, het maatwerk en de programmatijd zijn voldoende. De voorzieningen zijn echter onvoldoende.

De samenhang van het programma is voldoende. Het programma is voldoende gestructureerd. Er vindt een koppeling plaats van de lessen op school met de beroepspraktijk. De lessen opdrachtbegeleiding, waarin gewerkt wordt aan opdrachten die uitgevoerd moeten worden in de beroepspraktijkvorming, zijn namelijk gekoppeld aan theorielessen.

Doordat er regelmatig afstemming plaatsvindt tussen de docenten die het vak opdrachtbegeleiding en de theorielessen verzorgen, vertoont het programma voldoende inhoudelijke samenhang. Daarnaast is er in alle lessen aandacht voor Nederlands, zodat dit vak geïntegreerd met de andere vakken aangeboden wordt.

Maatwerk is voldoende omdat er diverse differentiatiemogelijkheden zijn waardoor aangesloten wordt bij de onderwijsbehoefte van de studenten. Het traject kan in de bbl-variant versneld worden gevolgd. Voor de niveau 2-student is er een voortraject dat gericht is op het voorbereiden van studenten op de niveau 3-opleiding. Dit traject heeft reeds geresulteerd in minder uitval binnen deze groep. Ook is er een plusklas voor studenten die extra begeleiding en coaching nodig hebben en er zijn extra ondersteuningsmogelijkheden voor Nederlands en rekenen. Daarnaast biedt de gehanteerde methode bij het vak opdrachtbegeleiding studenten de mogelijkheid om zelf de zwaarte van de opdracht te bepalen. Er is een minimumeis gesteld, maar studenten kunnen, door de opdracht zelf te verzwaren, de opdracht boven de norm afronden. Omdat het aanbod van versnellings- en verdiepingsmogelijkheden voor de snellere student die de bol-variant volgt minimaal is, vormt het aanpassen van het programma en de didactiek aan deze groep studenten nog een aandachtspunt.

De programmatijd is voldoende. Er is sprake van een evenwichtige spreiding van de studielast en er is weinig lesuitval.

De voorzieningen ten behoeve van de uitvoering van het programma zijn onvoldoende doordat de informatievoorziening ontoereikend is. Hoewel studenten informatie aangereikt krijgen via n@tschool en de studiegids, wordt de informatieverstrekking door hen als onduidelijk ervaren. Roosters en wijzigingen in het rooster worden laat doorgegeven, er is onduidelijkheid over de verschillende maatwerktrajecten en over hetgeen behaald moet zijn om over te kunnen naar een volgend leerjaar. Ook ontbreekt het aan eenduidige afspraken en communicatie binnen het team naar de studenten over hetgeen in het portfolio moet en in het examendossier.

Leerproces

Alle criteria van het leerproces zijn als voldoende beoordeeld.

Er is sprake van voldoende leertijd. Het verzuim is laag en sinds de invoering van het registratiesysteem Comtak wordt meer op absentie toegezien. Ook zijn studenten tijdens de les actief aan het werk.

Het didactisch handelen van docenten is voldoende doelmatig. Docenten variëren in de werkvormen binnen de les, er is voldoende interactie tussen de docent en de studenten en de studenten ontvangen feedback op hun leerproces.

Een uitzondering hierop vormen de taallessen waarbij de gebruikte werkvorm onvoldoende effectief is. In deze lessen wordt materiaal van Deviant achter de computer aangeboden waarbij er over het algemeen geen klassikale bespreking is. Studenten geven aan dat hierdoor het leerrendement beperkt is.

De begeleiding in de instelling is voldoende. De studieloopbaanbegeleider houdt zicht op de studievoortgang van de deelnemer. De voortgang en ontwikkeling van de studenten worden minimaal een keer per periode besproken en zij ontvangen per periode een overzicht van hun voortgang.

De beroepspraktijkvorming (bpv) is eveneens voldoende. Studenten worden tijdig geplaatst bij een leerbedrijf. De matching vindt plaats door de instelling waarbij voldoende rekening gehouden wordt met de voorkeur van een student voor een bepaalde plek.

Studenten worden voldoende voorbereid op de bpv en ook tijdens de bpv krijgen zij voldoende begeleiding, zowel vanuit het leerbedrijf als door de onderwijsinstelling. Tweemaal per jaar bezoekt de instelling het leerbedrijf van de student. Ook vindt tussentijds telefonisch contact plaats tussen de studieloopbaanbegeleider en het leerbedrijf over de voortgang van de student.

Trajectbegeleiding

De intake, studieloopbaanbegeleiding en de zorg voor studenten met specifieke behoeften zijn voldoende.

De intake is voldoende. De intake bestaat uit een AMN-test, gericht op de interesses en motivatie van de student, een TOA-test en een intakegesprek.

De intake brengt de mogelijkheden en beperkingen van student in beeld en er is aandacht voor het juiste beroepsbeeld. Ook tijdens de oriëntatiedagen van het vmbo en de open dagen wordt aandacht besteed aan dit beroepsbeeld.

Ook de studieloopbaanbegeleiding is voldoende. Regelmatig vinden er voortgangsgesprekken plaats tussen de student en de studieloopbaanbegeleider. Wanneer er zich problemen voordoen, kunnen de studenten bij de studieloopbaanbegeleider of bij de vertrouwenspersoon terecht.

De instelling besteedt voldoende aandacht aan de zorg voor studenten met specifieke onderwijsbehoeften en ook is de samenwerking met andere hulpverleningsinstanties zoals KAIRO en SMW voldoende.

Er is echter momenteel nog wel sprake van een hiaat in het actie ondernemen. Problemen worden namelijk wel gesignaleerd, maar het duurt soms te lang voordat het bij het trajectbureau, die de tweedelijnszorg verzorgt, terechtkomt. Het team speelt hier komend jaar op in door de lijnen te verkorten door vanuit het team iemand te benoemen als tussenpersoon tussen de studieloopbaanbegeleiders en het trajectbureau.

Omgang en veiligheid

De omgang en veiligheid zijn voldoende. De studenten en docenten gaan respectvol met elkaar om en zij voelen zich veilig binnen de instelling.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg in de opleiding is voldoende systematisch.

Het team wordt betrokken bij het kwaliteitszorgsysteem dat cyclisch is opgezet. Het team werkt vanuit een teamplan, waarbij de manager zicht houdt op de voortgang en uitvoering van het plan. Vier keer per jaar wordt het teamplan met het team geëvalueerd. De vastlegging van punten uit de teamevaluatie vindt momenteel echter beperkt plaats, doordat deze punten alleen voorkomen in de notulen en niet op een centrale plek worden bewaard.

Uit de evaluatie komen verbeteracties, die opgenomen worden in het bijgestelde teamplan. Bij de planvorming zijn behalve het team ook studenten en leerbedrijven betrokken die hun input via tevredenheidsenquêtes, bijeenkomsten of panelgesprekken leveren.

De beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs is onvoldoende. Weliswaar vindt beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs regelmatig plaats, maar daarbij zijn geen onafhankelijke deskundigen betrokken. De instelling heeft hiertoe wel vergevorderde plannen.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de volgende opleiding als zwak op grond van onvoldoende opbrengsten en voldoende onderwijsproces.

- crebocode 92620, Pedagogisch Werk (Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang), niveau 3.

Om deze reden kent de Inspectie van het Onderwijs aan deze opleiding een aangepast arrangement toe. De opleiding valt onder intensief toezicht. Met het bevoegd gezag is afgesproken dat de onderwijskwaliteit in juni 2012 weer voldoende is. De inspectie voert in juni 2012 opnieuw onderzoek uit om na te gaan of de tekortkomingen zijn opgeheven.